

Nr. 1.

Warszawa

25 grudnia / 6 stycznia 1865/6 r.

Wychodzi w każdą sobotę.

Redakcja przy ulicy Nowy-Świat 14.

MERKURY

dodatek tygodniowy do Ekonomisty.

STAN TARGU I POŁOŻENIE OGÓLNE.

Giełda nasza nie przedstawia teraz interesu, zwłaszcza pod względem ruchu papierów miejscowych i Cesarstwa. Listy zastawne, prawie bez zmiany, trzymają się między 83 i 84 %. Listy likwidacijne na 80 (*).

Mienne (agio) na wexlach zagranicznych raptem w tygodniu upłynionym podskoczyło: na Berlin o $^1/_2$ %, Paryż o $^4/_5$, Wiedeń prawie o 2 % (z $116^2/_3$ na $118^1/_2$). To szybkie zbliżenie się kursu na Wiedeń do innych jest widocznym skutkiem wiary w prawidłowe postępowanie zmierzające do ziszczenia zapowiedzianego na rok 1867 powrotu do zupełnéj wypłatności banku austrjackiego, przez wymianę nieograniczoną biletów na złoto.

W Paryżu fiasko pożyczki tureckiéj dowodzi, że publiczność zaczyna się lepiéj orjentować, mniéj ślepo idzie za prądem spekulantów sztucznie wyrabianym. W tym razie sami spekulanci, zmiarkowawszy usposobienie, w dniu zamknięcia podpisu (23 grudnia), pierwsi, jakby zawstydzeni, odwrócili się od tak gorliwie przedtém popieranéj sprawy. Tylko kredyt ruchomy i jego zwolennicy zostali wierni operacji, i zaledwie $^1/_3$ zamierzonéj pożyczki została podpisaną. Wielka to dla Turcji nauka: gdyby zamiast baranów rumelijskich, ofiarowała była rękojmię dobréj administracji, zamiast szumnych a zawsze zawodnych deklaracij wyzyrów,—tradycję dobréj wiary,—miałaby takież same powodzenie jakiego doznała Austrja.

Manifest prezydenta Stanów Zjednoczonych, spowodował podwyżkę papierów publicznych, a jednoczesne zniżenie o 4 % miennego od złota. Papiery amerykańskie podniosły się szczególnie na giełdach niemieckich: hojnie wynagrodzony został dobry instynkt Niemców, którzy od początku wojny amerykańskiéj niezmiernemi masami skupowali papiery Unji.

Parlament włoski, również jak ministerstwo, mają przed sobą do rozstrzygnięcia kapitalną kwestję finansową: Budżet na r. 1866 obejmuje dochodu 677 m., wydatku 942 m. fr.; zatém deficit = 265/m.

P. Forcade twierdzi, że młoda Italja w swych planach finansowych powinna się zapatrzyć na Stany Zjednoczone, nie zaś na rutyniczną Europę.

4 stycznia bank angielski podniósł dyskonto z 7 na 8%, a francuski z 4 na 5.

(*) Sprawozdawca giełdowy Gazety Handlowéj w Nr. 1-m z r. b. zbyt usiłuje być dowcipnym i wspaniałomyślnym dla *Merkurego*. (Dla czego nazywa go *środowym* dodatkiem do Ekonomisty? trudno się domyśleć). „Zgadzamy się chętnie, mówi ów sprawozdawca, na zużytkowanie przez M. *naszych sprawozdań giełdowych przez niego tygodniowo udzielanych;* pragnęlibyśmy jednakże... by się więcéj treści.... pilnował.... Fakta i cyfry od nas *pożyczane*, Merkury wiernie powtarzać powinien, *inaczéj traci cel i użyteczność swéj pracy* i t. d." Radzi wreszcie *wyjawiać źródło* skąd co Merkury bierze.

Zbytek uprzejmości! Pozwolenia na czerpanie faktów z gazet Merkury niepotrzebuje; mniéj jeszcze — rady, jak ma fakta i cyfry przedstawiać; najmniéj zaś—żeby się trzymał treści nieomylnéj sprawozdania G. H.

Cyfr z G. H. wcale prawie Merkury nie pożycza; a jeżeli chodzi o owe 80 % płacone za listy likwidacijne [według G. H. nie były one kupowane, tylko objawiła się *chęć płacy* (sic)], — to cyfrę tę mamy z kursów giełdowych, nie zaś z Gazety Handlowéj, i zaprzeczenie odsyłamy do Komitetu Starszych giełdy.

Przytaczać wszystkie źródła, skąd się jaki fakt lub cyfra bierze, jest zupełném niepodobieństwem i sam sprawozdawca G. H nie zdołałby tego dokonać; chyba że wszystko z własnego wysnuwa mózgu. Ale w takim razie nich nam wolno będzie za rady odpłacić przestrogą: Niebespieczny to sposób tworzenia. Przecież najlepiéj Merkuremu wiadomo, że aby tą drogą spłodzić Minerwę, trzeba być Jowiszem.

KURSA GIEŁDY.

w tygodniu 29 grudnia — 4 stycznia.

		Stopa %	PARI	CENA RZECZYWISTA W TYGODNIU: Piątek 29 grud.	Sobota 30	Poniedz. 1 stycz. święto	Wtorek 2	Środa 3	Czwar. 4	Stosunek ost. do pari na 100
				R	u	b	l	e		
1. Papiery publiczne. *a) Rządowe.*										
Polskie.	Obligi Skarbowe (r. 100. 250. 500).	4	100	.	.	.	.	.	*82,52	$82^{1}/_{2}$
	kupon	.	.		.	.	.	.	$1,04^{4}/_{9}$	.
	Obligacje cząstkowe (zł. 500)	4	75	104	.	.	.	.	. .	$138^{3}/_{4}$
	Certyf. banku na Obl. cz. *A* (z. 300).	5	45	52	.	.	.	.	.	$117^{3}/_{4}$
	„ „ „ *B* (z. 200)	0	30	27	.	.	.	.	.	90
	„ „ „ *B* (z. 200)	5	.30	34	.	.	.	.	.	$113^{1}/_{4}$
	Dow. Kom. Cen. Lik. (różne sumy).	0	15	6,15	.	.	.	.	.	41
	Listy likwid. (r. 100. 250. 500. 1000)	4	100	80	80	.	80	80	80	80
	kupon	.	.		.	.	.	.	$0,37^{7}/_{9}$	.
Ruskie.	5-ta pożyczka (500)	5	100	.	.	.	.	.	.	.
	Pożyczka premjowa (100)	5	100	111	111	.	111,33	111,66	112	112
	Metaliki (300) lutowe	4	100	100,17	100	.	100	100	100,16	$100^{1}/_{6}$
	Metaliki (300) sierpniowe	4	100	100	99,75	.	99,75	99,66	100	100
	Bilety banku Pańs. (100 i wyżéj).	5	100	.	.	.	90,75	90,75	90,75	$90^{3}/_{4}$
b) Towarzystw i Spółek.										
Polskie.	Listy Zast. (30. 75. 150. 750. 3000).	4	15	.	$12,53^{1}/_{3}$	.	.	$12,52^{1}/_{6}$	.	$83^{1}/_{2}$
	kupon	.	.	.	.	.	.		0,2	.
	Akcje Dr. Żel. W-W. (100)	diw.	60	.	80	.	80	70 (1)	75	125
	„ „ W-B. (100. 150)	4	100	69,66	69,67	.	.	67,50	67,66	$67^{2}/_{3}$
	„ „ Teresp. (100)	5	100	100	100	.	100,25	100	100	100
	„ „ Łodzk. (100)	5	100	.	.	.	.	.	.	.
Rus.	Akcje Gł. Tow. Dr. Ż. (125)	5	125	124	.	.	.	.	.	$99^{1}/_{5}$
	Obligi D. Ż. W-Peters. (125. 500).	$4^{1}/_{2}$	100	92,50	.	.	.	.	.	$92^{1}/_{2}$
2. Wexle.										
	Berlin (Tal. 100) 2 mies	.	92,85	113,40	113,25	.	$113,17^{1}/_{2}$	113,40	113,25	122
	Gdańsk (100) „	.	92,85	113,25	.	.	113,10	113,25	.	122
	Hamburg (M. B. 300) „	.	141,02		173,10	.	.	.	.	$122^{3}/_{4}$
	Londyn (Ł. 1) 3 „	.	6,30	.	7,66	.	.	7,66	$7,66^{1}/_{2}$	$121^{1}/_{2}$
	Paryż (Fran. 300) 2 „	.	75	92,70	92,55	.	92,55	92,55	92,55	$123^{2}/_{5}$
	Wiedeń (Gul. 150) „	.	92,85	.	109,50	.	109,80	110,10	.	$118^{1}/_{2}$
	Petersburg (Rub. 100) 1 „	.	100	.	99	.	.	99,50	.	$99^{1}/_{2}$
3. Monety.										
	Półimperjał	.	5,15	6,26	.	.	.	.	.	$121^{1}/_{2}$
	Napoleondor	.	5	.	.	.	.	.	.	.
	Dukat holenderski	.	3	3,64	.	.	.	.	.	$21^{1}/_{3}$
	Rubel srebrny	.	1	.	.	.	.	.	.	.
	Talar pruski	.	0,92.85	.	.	.	.	.	.	.
	Gulden austrjacki	.	0,61.9	.	.	.	.	.	.	.

STOPA ESKONTY: Bank pol. 6%.—Franc. 5%.—Angiels. 8%.—Prus. 7%.—Austr. 5%.

(*) Cyfry z gwiazdką oznaczają ceny żądane, ale niepłacone.

(1) Bez kuponu diwidendowego.

Ceny złota i stopa skupu,

w latach 1858—1864 na Giełdzie Hamburgskiéj w d. 18 listopada 1865 r. wystawione.

Rok,	*Cena 1-néj grzywny kol. czystego złota w hamburgskich Markach banko wyrażona* (*). cena najwyższa,	najniższa,	średnia,	*Stopa skupu.* najwyższa,	najniższa,	średnia.
1858	427 1/2	415	423 7/16	2 1/2	1	1 3/4
1859	424 1/2	418 1/2	422 3/8	5	1 1/4	2
1860	425 1/2	420 1/2	423 5/16	3	1	1 3/4
1861	430	424	426 13/16	4 1/2	1 3/4	2 3/16
1862	425 3/5	424	425	4 1/4	1 3/4	3
1863	428	422 1/3	424 3/16	5 3/4	2	3 3/16.
1864	426 1/2	423	424 3/16	6 3/4	3 1/4	4 3/16

(*) Moneta obiegowa w Hamburgu jest Marka kurant = 37,14 kop., zaś moneta rachunkowa Marka banko jest o 20 do 25% od niéj wyższa, zatém = około 45 kop.

STAN OPERACIJ BANKU POLSKIEGO.

1. Eskonta (skup):

a) Wexli krajowych.

	rubli
Pozostawało po 19 grudnia	1.286.543, 57
Skupiono do 2 stycznia włącznie.....	26.882, 75
	1.313.426, 32
Zwroty do d. 2 stycznia czynią	50.115, 87 1/2
Pozostaje d. 2 stycznia	1.263.310, 44 1/2

b) Wexli zagranicznych.

Pozostawało po 19 grudnia..........	258.502, 81
Nabyto do d. 2 stycznia............	—
	258.502, 81
Zrealizowano do 2 stycznia	219.728, 16 1/2
Pozostaje po 2 stycznia	38.774, 64 1/2

2. Zaliczenia na zastaw papierów publicznych:

W d. 19 grudnia wynosiły	1.308.758, 41
Włącz. po 2 stycz. udzielono zaliczeń	18.658, 85
Razem	1.327.417, 26
Zwrócono po tęż datę	26.804, 85
Pozostaje w zaliczeniach	1.300.612, 41

3. Pożyczki na zastaw towarów:

(w składzie warszawskim).

Z dniem 20 grudnia pożyczki wynosiły:		
Na zastaw wełny	408.192, 02 1/2	
„ „ innych towar.	165.972, 93 1/2	
		574.164, 96
Po d. 2 stycznia włącznie udzielono:		
Na zastaw wełny	2.730	
„ „ innych towar.	—	
		2,730
Razem: na zast. wełny	410.922, 02 1/2	rubli
na zast. innych towar.	165.972, 93 1/2	
		576.894, 96
Po d. 2 stycz. wł. zwróc.		
Na zastaw wełny	14.810	
„ „ innych towar.	1.000	
		15.810
Poz. w poż. w d. 3 stycz		
Na wełnę	396.112, 02 1/2	
Na inne towary	164.972, 93 1/2	
		561.084, 96

4. Zaliczenia na zastaw kosztowności.

W d. 18 grudnia wynosiły..........	482.138, 55
Włącznie po 2 stycz. udzielono zalicz.	2.272,
Razem	484.410, 55
Zwrócono po tęż datę	1.044,
Pozostaje w zaliczeniach..........	483.366, 55

5. Otwarte kredyta.

W d. 19 grud. wieczór zaliczenia wyn.	3.721.480, 58 3/4
Do 2 stycznia wieczór zaliczono	59.550, 58
	3.781.031, 16 3/4
Do 2 stycznia wieczór wpłynęło.....	310.328, 36 1/2
W zaliczeniach 2 stycznia wieczór ..	3.470.702, 80

6. Stan kasy.

w dniu 2 stycznia.

Monety srebrne i złote	2.865.741, 49
Bilety Banku Polskiego	325.203
— kred. Cesarstwa	989.770
Razem	4.180.714, 49

BILANS BANKÓW FRANCUSKIEGO I ANGIELSKIEGO

w d. 20—21 grudnia 1865 roku.

STAN CZYNNY	B. francuski.	B. angielski.	STAN BIERNY	B. francuski.	B angielski.
	fran.	fran.		fran.	fran.
Fundusz metaliczny....	448.182963	346.810225	Bilety w obiegu.........	859.417675	509.040250
Portfel i zaliczenia na złoto..............	659.598548	540.696.325	Przekazy z term. kilkod.	7.936127	10.561375
Zaliczenia na pap. publ. akcje...............	71.815530	247.277500	Rachunki bieżące......	228.249195	536.652275
Dług skarbu i inne wart.	157.791755	366.250000	Kapitał zakładowy.....	182.500000	363.825000
			Zysk do kapit. doliczony	7.044776	—
			Inne passiva	52.421023	80.055150
	1.337.388796	1 501.034050		1.337.388796	1.501.034050

SKAZÓWKI I FAKTA BIEŻĄCE.

Produkcja złota i srebra od r. 1849. Kronika *Stock exchange* zamieszczona w *Constitutionel'u* okazuje następujące rezultaty wydobywania drogich metali począwszy od r. 1849.

Wydobyto:	*Złota.*	*Srebra.*
W roku 1849	na 525 milj. fran.	350 milj. fran.
„ 1850	„ 575 „	375 „
„ 1851	„ 650 „	400 „
„ 1852	„ 975 „	400 „
„ 1853	„ 1.025 „	400 „
„ 1854	„ 900 „	375 „
„ 1855	„ 925 „	375 „
„ 1856	„ 950 „	400 „
„ 1857	„ 925 „	400 „
„ 1858	„ 900 „	425 „
„ 1859	„ 875 „	425 „
„ 1860	„ 850 „	425 „
„ 1861	„ 825 „	450 „
„ 1862	„ 825 „	450 „
„ 1863	„ 800 „	450 „
„ 1864	„ 825 „	475 „
„ 1865	„ 825 „	475 „
	14.175 „	7.050 „

Wartość zatém ogólnéj produkcii złota i srebra w ciągu lat 17 wynosi 21,225 miljonów franków, w przecięciu rocznie 1.248.530.000 fr.

W zestawieniu powyższém uderza naprzód stosunek ogólny złota do srebra jak 2 do 1; następnie postępowe zmniejszanie się produkcji złota, obok ciągłego zwiększania się produkcji srebra.

Ta zmiana stosunku na korzyść srebra prawdopodobnie ciągle wzrastać będzie skutkiem rozwoju kopalń meksykańskich. Kraj ten w srebro bogaty, po zupełném uspokojeniu, może z łatwością podwoić a nawet potroić swoję produkcję. Pomimo zatém ciągłego ubytku wydajności mniéj więcéj wyczerpanych pokładów złota Kalifornji i Australji, równowaga produkcji drogich metali utrzymaną będzie, przez znakomity wzrost wydobywania srebra i Europa przez długi jeszcze czas może z pewnością rachować na roczny dowóz drogich metali wartości od 1.000 do 1.200 milionów franków.

Drogi Żelazne w Rosji. Towarzystwo Geograficzne w Petersburgu zajmuje się obecnie ważną kwestją budowy dróg żelaznych. Na posiedzeniach z d. $^{5}/_{17}$ i $^{10}/_{22}$ grudnia r. z., rozbierano następujące pytania:

1. Czy budowa dróg żelaznych ma być prowadzona przez rząd czy przez towarzystwa prywatne?

2. Jeżeli przez towarzystwa prywatne, to jakim kapitałem: wewnętrznym czy zagranicznym?

3. Jakich potrzeba warunków ażeby zachęcić zagraniczne kapitały?

Co do pierwszego pytania oświadczono się za prywatnemi towarzystwami, lecz w kraju zawiązanemi, a to z powodu że rząd buduje drożéj i więcéj go kosztuje wyzysk. W poparciu tego przytoczono urzędowe dane z r. 1863, z których się okazuje, że rząd wyzyskując najkorzystniejszą linję Nikołajewską z Petersburga do Moskwy, stosunkowo największe ponosi wydatki, pomimo że do obsługi używa między innemi 2.217 żołnierzy, i że większa część maszynistów i konduktorów służy obowiązkowo.

Dla porównania podajemy następujące cyfry:

Drogi Żelazne.	długość wiorst	dochód brutto	wydatki	dochód czysty
		Na	wiorstę	
Nikołajewska . . .	604	16.030 r.	8.200 r.	7.830 r.
Mosk. - Jarosławs.	67	5.561 „	2.526 „	3.635 „
Niżegorodzka . . .	410	7.854 „	4.304 „	3.550 „
Mosk.-Rjazańska .	117	5.616 „	2.199 „	2.407 „
Warsz.-Pet z odn.	1.211	4.889 „	3.561 „	1.328 „
Rygs - Dynaburgs.	204	3.384 „	2.718 „	566 „

Tak znakomite wydatki pociągają za sobą to następstwo, że taryfa nie może być obniżona, co najgorzéj oddziaływa na rozwój handlu.

Co do zebrać się mających kapitałów, uznano, że udział i to znaczny kapitalistów zagranicznych jest konieczny, a to z powodu że Rosja nie posiada obecnie dosyć ruchomego kapitału. Dla zachęty proponują podwójną gwarancję rządu, a mianowicie: zapewnienie wysokości kosztów budowy i wysokości procentu.

W drukarni Gazety Polskiéj.

Za pozwoleniem Cenzury Rządowéj.